

Factsheet

De wereld van pro-ana coaches

Uit onderzoek van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen uit 2016 blijkt dat meisjes met anorexia nervosa benaderd werden door zogenaamde pro-anorexia coaches of pro-anorexia buddy's, met het doel seksueel expliciet materiaal te verkrijgen en/of hen te misbruiken. Vooralsnog was er weinig bekend of dit zich ook in Nederland afspeelt. Vanuit de Coalitie tegen Seksuele Kinderuitbuiting is daarom een onderzoek uitgevoerd naar de activiteiten van deze 'pro-ana coaches' op Nederlandse pro-ana websites. Deze factsheet toont een samenvatting van de bevindingen.

Onderzoeksmethode

- **Contact met coaches via nepprofielen.** Intensief contact gehad met in totaal **31** pro-ana coaches via Kik Messenger.
- **Blog geplaatst op Proud2Bme.nl met info over het onderzoek en oproep tot deelname.** Proud2Bme.nl is een e-community en tegenhanger van pro-ana websites.
- **Survey en interview met mensen die online contact hadden met een 'coach'.** De survey is ingevuld door **77** meiden en **2** jongens. Met **14** van hen is een telefonisch of schriftelijk interview gehouden.
- **Analyse van 10 openbare pro-ana websites.**

Vraag naar beeldmateriaal

96% van de respondenten is door een pro-ana coach gevraagd om foto's en/of filmpjes.

86% is gevraagd om foto's in ondergoed.
Van hen heeft **65%** deze gestuurd.

59% is gevraagd om naaktfoto's.
Van hen heeft **40%** deze gestuurd.

Regels en straffen

77% kreeg regels door de coach opgelegd.

voorbeelden: calorierestictie, workout-oefeningen, eetlijst met wat wel/niet gegeten mag worden.

28% van hen kreeg ook straffen, o.a. zelfbeschadiging.

Fysiek afspreken en seksueel grensoverschrijdend gedrag

59% werd gevraagd om fysiek af te spreken met de coach.

- **21%** (n=10) van hen is hierop ingegaan en heeft de coach ontmoet.
- In **7** van deze **10** gevallen is sprake geweest van **seksueel grensoverschrijdend gedrag**, waarvan **4** keer **seks tegen de wil** van het meisje. **3** van hen waren minderjarig. In deze gevallen is sprake van een **strafbaar feit**, namelijk **seksueel misbruik** en mogelijk **verkrachting**.

Nepprofielen

- **Intensief contact met coaches via nepprofielen.** Met twee nepprofielen contact gehad met in totaal **31** pro-ana coaches via *Kik Messenger*.
- **Één van de nepprofielen werd door drie pro-ana coaches gevraagd om fysiek af te spreken.** Alledrie met een seksueel motief: tweemaal werd als reden gegeven dat seks goed zou zijn om af te vallen en één keer in ruil voor het leveren van anorexiapillen.

QUOTE 1

Coach: Ik wil je daar graag bij helpen, maar ik wil er wel wat voor terug lieverd. Snap je dat?

Nepprofiel: Hoe kun je me dan helpen?

Coach: Door lichamelijke therapie. Wist je dat je door seks ook kan afvallen? [...] Zou je seks willen? Het kan op een rustig plekje in de auto in de avond.

Nepprofiel: Waar val je af dan aan je lichaam?

Coach: Als je vaak genoeg seks hebt, overal. Slik je de pil?

Nepprofiel: Ja

Coach: Mooi, dan kunnen we zonder.

QUOTE 2

Coach: Strenge coach die pillen en zo regelt. Maar help normaal de ondeugendere ana's [...]

Nepprofiel: Oeh... is voor mij veel te veel geld. Ik heb bijbaan bij Appie he...

Coach: Als je ondeugend was kon het anders.

Nepprofiel: Hoe bedoel je?

Coach: Natura. [...] Ja neuken met pijpen is voor een maand. Wil je voor ander halve maand dan moet je hier ook je best doen.

Pro-ana websites

- **Met name contact via Kik.** Daar kun je anoniem chatten met elkaar
- **Geen gegevens van coaches openbaar** dus anonimiteit is belangrijk
- **De pro-ana websites worden bezocht door een kwetsbare groep meisjes.** Na een nieuwsbericht van NOS waarin wordt gewaarschuwd voor pro-ana coaches, gebeurde het volgende:
 - Toename in het aantal berichten met betrekking tot pro-ana coaches:
 - van bijna **400%** waarin **gevraagd** wordt naar een coach;
 - van bijna **240%** waarin een coach hulp **aanbiedt** bij het afvallen.
 - Community neemt maatregelen tegen pro-ana coaches:
 - 4 pro-ana websites offline;
 - waarschuwingsberichten op andere pro-ana sites voor coaches en/of bepaalde personen op de sites;
 - waarschuwingspagina aangemaakt op veelgebruikte pro-ana website;
 - filmpje NOSop3 over pro-ana coaches ruim 675.000 keer bekeken met meer dan 1.300 (overwegend) positieve reacties.

Aanbevelingen

Preventie en bewustwording - aanbevelingen aan het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

1 Online campagne met als doel dat de online kwetsbare groep zich bewust is van de gevaren van pro-ana coaches, dat pro-ana coaches die strafbare feiten plegen worden gemeld en dat slachtoffers weten waar ze laagdrempelige (online) hulp kunnen krijgen.

2 Versterk signalerend en beschermend vermogen van professionals; zorg voor training en beschikking over een concreet handelingskader voor professionals die werken met meisjes met een eetstoornis.

Opsporing en vervolging - aanbevelingen aan het ministerie van Justitie en Veiligheid

3 Formuleer een brede online strategie die toeziet op het proactief afschrikken, opsporen en vervolgen van pro-ana coaches die (online) strafbare feiten plegen.

4 Zet een virtuele lokpuber in om bewijs te verzamelen tegen pro-ana coaches die (online) strafbare feiten plegen met het doel hen op te sporen en te vervolgen. De Wet Computercriminaliteit III biedt hiervoor ruimte.

Vervolgonderzoek - aanbevelingen aan het ministerie van Justitie en Veiligheid

5 Draag zorg over een periodieke monitoring van pro-ana websites om te achterhalen of interventies effect hebben en de activiteit van pro-ana coaches afneemt.

6 Laat nader onderzoek doen om zicht te krijgen op de pro-ana coaches die zich bewegen op het diep en dark web, anorexia-pornografische websites en binnen pro-ana groepen op sociale media.

